

Implementering af DSM-direktivet i Norden

Peter Schønning

6. september 2019

Nordisk Ophavsretssymposium, Visby

EU-copyrightreformen

- Kommissionens oprindelige ambitioner
- Implementeringsfrist er 7. juni 2021
- Sverige og Finland stemte imod DSM (digital single market)
- Fokus på valgmuligheder ved implementeringen
- Fokus på særkender ved nordisk ophavsret: aftaleløsninger og aftalelicens
- Fordele ved fællesnordiske implementeringsløsninger, herunder internationalt forbillede/*best practice*
- Status for implementeringen i Danmark

DSM art. 5: Undervisning

- Generelt om art. 5: Det kunne have været værre
- Oversigt over valgmuligheder, deklaratoriske bestemmelser: licence override og rimelig compensation
- *Licence override* i stk. 2 bør være hovedreglen – undtagelsen i stk. 1 bør være undtagelsen; i Danmark vil dette harmonere med det politiske mandat under direktivforhandlingerne
- Generelt tilbud om aftale og aftalelicens bør være nok til at undgå anvendelse af undtagelsen, uanset visse vilkår (dog alle værksarter)
- *Legal fiction* i stk. 3 bør også gælde ved aftaler og aftalelicens

DSM art. 5: Undervisning (fortsat)

- Undtagelsen i stk. 1 begrænses mest muligt, da aftaler har forrang: definitioner i betragtning 21 (bl.a. "dele eller uddrag af værker" og "ikke træder i stedet for indkøb") og betingelse i litra b om angivelse af kilden; krav om omhyggelig søgning efter aftalemuligheder først
- Særligt hensyn til decideret undervisningsmateriale; *opt-out* (forbud) som muligvis det eneste område
- Inkorporere hidtidig undtagelse om offentlig fremførelse til brug ved undervisning (§ 21) i art. 5-implementeringsbestemmelse
- Aktiviteter i klasseværelser anses om overføring til almenheden; jf. betragtning 22, hvor "klasseværelset" nævnes

DSM art. 12: Aftalelicens

- Generelt om art. 12: Stor sejr for nordisk ophavsret, kæmpe fremskridt
- Oversigt over valgmuligheder, deklatoriske bestemmelser: hele art. 12
- Art. 12 er formuleret sådan, at aftalelicens ikke har karakter af en undtagelse fra eneretten og dermed ikke er underlagt tretrinstesten
- Eksisterende aftalelicensordninger kan og skal opretholdes, dvs. ikke væsentlige ændringer; dog udvidet *opt-out*, jf. stk. 3(c)
- Omfatter også repræsentationsformodning i stk. 1(b); kan bruges til at sikre aftalelicensrepræsentation ved aftaler/forhandlinger, jf. Uradex-dom og finsk lovgivning

DSM art. 12: Aftalelicens (fortsat)

- Også fortsat generel aftalelicens uanset betingelse om ”veldefinerede anvendelsesområder” i stk. 2, dvs. at dette sker gennem konkrete aftaleområder; sikres evt. gennem godkendelsesordning, jf. herved betragtning 49
- Blød implementering af informationsforpligtelsen i stk. 3(d) – meget generel information og undgå bureaukratiske foranstaltninger
- Undtagelsen om obligatorisk kollektiv forvaltning i stk. 4, 2. afsnit, har ingen praktisk betydning
- Referencen i stk. 4, 3. afsnit, til art. 7 i forvaltningsdirektivet giver ikke mening
- Kommissionsrapport i 2021 om bl.a. grænseoverskridende licensering

DSM art. 17: Onlinedelingsplatformes ansvar

- Generelt om art. 17: Opgør med historiens største ophavsretstyveri, et skridt i den rigtige retning – måske en revision på vej af ansvarsfritagelse i e-handelsdirektivet
- Oversigt over valgmuligheder, deklatoriske bestemmelser: tvetydighed
- Mål: licensering, betaling af vederlag og *level playing field* i forhold til betalende tjenester – og mulighed for klare forbud i det omfang, rettighedshavere ønsker dette; art. 17(4)(a): ”bedste indsats for at opnå en tilladelse” er central
- Sikre bred anvendelse af hovedprincippet i stk. 1 (ansvar, også på vegne af ikke-kommercielle brugere) samt transparens i forhold til rettighedshavere og brugere
- Undtagelsen i art. 2(6) skal kun gælde i relation til direktivets anvendelse, ikke generelt; forhold til verserende YouTube-sager ved CJEU; mulighed: ny paragraf, der gennemfører art. 17, som en ”without prejudice” til den almene eneretsbestemmelse, dvs. at hvis en undtagelsen finder anvendelse, gælder de i øvrigt gældende regler i ophavsretsloven

DSM art. 17: Onlinedelingsplatformes ansvar (fortsat)

- Stk. 4 og betragtning 66: Rettighedshavere skal kunne give en forudgående, generel notifikation, dvs. ikke først efter at indholdet er lagt på tjenesten; pligt til *stay down*, medmindre helt ekstraordinære omstændigheder; fortolkning af *best efforts* skal ske i branchestandarder med inddragelse af rettighedshavere og ressortministerium
- Notifikationer skal kunne ske på værksniveau, dvs. ikke blot konkrete indspilninger, jf. fx YouTube's krav i dag i Content ID
- Undtagelse i stk. 6 for nye, små tjenester: bevisbyrde og informationspligt
- Undtagelsesbestemmelsen i stk. 7 om *user generated content* skal kun gælde i relation til disse onlinetjenester, ikke generelt i ophavsretsloven; jf. også "eksisterende undtagelser"; muligvis indføre almen parodi-undtagelse

Tak for opmærksomheden!

Advokat Peter Schønning

ps@ophavsretsadvokaten.dk